

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2023

aruandeaasta lõpp: 31.12.2023

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus

registrikood: 90007247

Lille 10

maja number:

linn: Tartu linn, Tartu linn

vald: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihthnumber: 51010

telefon: +372 7366120, +372 7366150

e-posti aadress: janika.ruusmaa@tartuloodusmaja.ee

veebilehe aadress: www.tartuloodusmaja.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	14
Bilanss	14
Tulemiaruanne	15
Rahavoogude aruanne	16
Netovara muutuste aruanne	17
Raamatupidamise aastaaruande lisad	18
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	18
Lisa 2 Raha	19
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	20
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 6 Võlad töövõtjatele	20
Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	21
Lisa 8 Annetused ja toetused	22
Lisa 9 Tulu ettevõtlusest	22
Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	22
Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 12 Tööjõukulud	23
Lisa 13 Seotud osapooled	23
Aruande allkirjad	25
Vandeauditiitori aruanne	26

1. Üldinformatsioon

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (TKHK) on asutatud 8. aprillil 2002. aastal. Asutajad on Tartu linn, Eesti Maaülikool, AS Tartu Veevärk, SA Eestimaa Looduse Fond, MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing, MTÜ Eesti Roheline Liikumine, MTÜ Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering ja MTÜ Peipsi Koostöö Keskus.

Sihtasutuse nõukogus on kaheksa liiget, nõukogu esimees on Aret Vooremäe (Eesti Maaülikool). Sihtasutuse juhatus on üheliikmeline, juhatuse liige on Janika Ruusmaa.

Sihtasutus on järgmiste organisatsioonide liige:

- Ülemaailmse keskkonnahariduse ühingu [Foundation for Environmental Education](#) (FEE) assotsieerunud liige (alates 2023, varem sidusliige 2021-2022).
- Eesti loodus- ja täppisteaduste ning tehnoloogia valdkonna huvihariduse katusorganisatsiooni [Eesti Teadushuvihariduse Liidu](#) asutajaliige.
- Tartu loodusmaja huvikool on [Eesti Huvikoolide Liidu](#) liige.

Sihtasutus on Eesti esindaja ja koordinaator kahes rahvusvahelises võrgustikus:

- UNESCO ühendkoolide Läänemere Projekti (Baltic Sea Project - BSP) ja
- [EcoSchools](#) – ülemaailmse kestlike haridusasutuste võrgustikus.

Missioon

Hoiame ja õpetame hoidma tasakaalu inimese ja muu looduse vahel.

Visioon

Tartu loodusmaja on Eesti keskkonnahariduse majakas.

Põhiväärtused

- Keskkonnahoidlikkus
- Professionaalsus
- Loovus
- Pühendumus
- Empaatiline heatahtlikkus

Keskkonnavastutus

Tartu loodusmaja rakendab Euroopa roheline kontori keskkonnajuhtimissüsteemi (alates 2015) ja huvikool keskkonnasõbraliku haridusasutuse programmi Roheline kool (alates 2018). Oleme tunnustatud kaugtöö tegija (alates 2017) ja õiglase kaubanduse töökoht (alates 2023).

Struktuur

Sihtasutuse juhtimisorganid on põhikirja järgi nõukogu ja juhatus. Juhataja poolt on loodud juhtimistiim - nõukoda, kuhu kuuluvad kõikide üksuste juhid. Sihtrühmale tegevusi pakuvad üksused on huvikool, koolituskeskus ja külastuskeskus. Tugiüksused on kommunikatsioonitiim, haldustiim ja finantsüksus.

2. Tegevuse ülevaade

2.1. Tartu loodusmaja huvikool

Alates 2022/2023. õppeaastast on huvikoolil on kolm õppesuunda: loodus- ja täppisteaduste suund (7 õppekava), tehnoloogiasuund (3 õppekava), kujutava kunsti ja käsitöö suund (4 õppekava).

2021/2022. õppeaastal tegutses huvikoolis 20 huviringi ja 62 gruppi nende huviringide raames.

2022/2023. õppeaastal tegutses 18 huviringi ja 63 gruppi.

2023/2024. õppeaastal tegutseb 17 huviringi ja 59 gruppi.

Huvikoolis õppis 31.12.2023 seisuga **545 õpilast** (2022. aastaga võrreldes 9 õpilast vähem).

- Tartu linn 474 õpilast, sh eelkoolis 140 last
- Kambja vald 19 õpilast
- Tartu vald 16 õpilast
- Kastre vald 13 õpilast
- Luunja vald 10 õpilast.

Väiksema arvu õpilastega on esindatud Elva, Nõo, Peipsiääre, Otepää, Rõuge, Mustvee, Kanepi ja Põltsamaa vallad. Kokku oli teistest omavalitsustest (kui Tartu linnast) 71 õpilast.

2023/2024. õppeaastast tõusis huviringide õppemaks kõikides õppesuundades 26 eurole kuus.

2022/2023. õppeaastal oli õppemaks 22 eurot kuus.

Ringitunnid toimuvad üks või kaks korda nädalas. Õppekava täitmiseks valivad huviringide juhendajad nädalas järgmiste tunni planeerimise kombinatsioonide vahel:

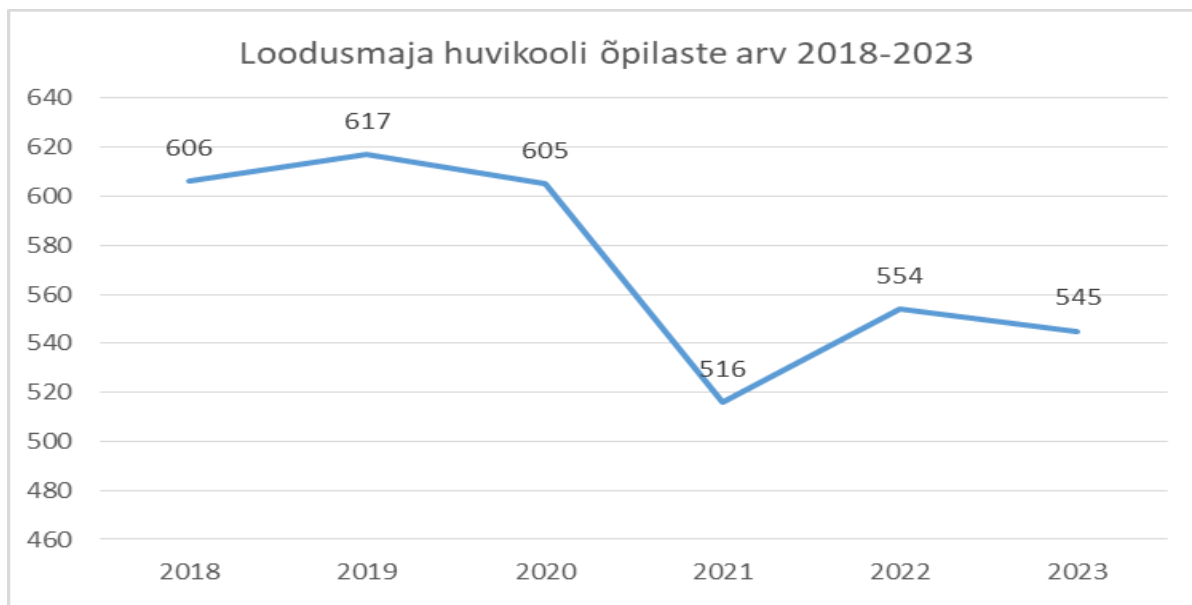
- 60 min - eelkooli ringitund
- 2 x 60 min (1.-2. klass) ringitund
- 90 min ringitund + 120 min kokkusaamine kord kuus
- 120 min ringitund

Lisaks ringitundidele saavad õpilased osaleda looduslaagites, konverentsidel, konkurssidel, näitustel, ühistel väljasõitudel, matkadel jm.

2023. aastal õppis huvikoolis 545 last, mis on 2% vähem, kui eelmisel aastal.

Võrreldes eelmise aastaga suurenes eelkooliealiste laste arv huviringides 41%.

Kooliealistest õpilastest 82% on Tartu linna elanikud ja 18% teistest omavalitsustest.

2.2. Koolituskeskus

Õppeprogrammid koolidele ja lasteaedadele

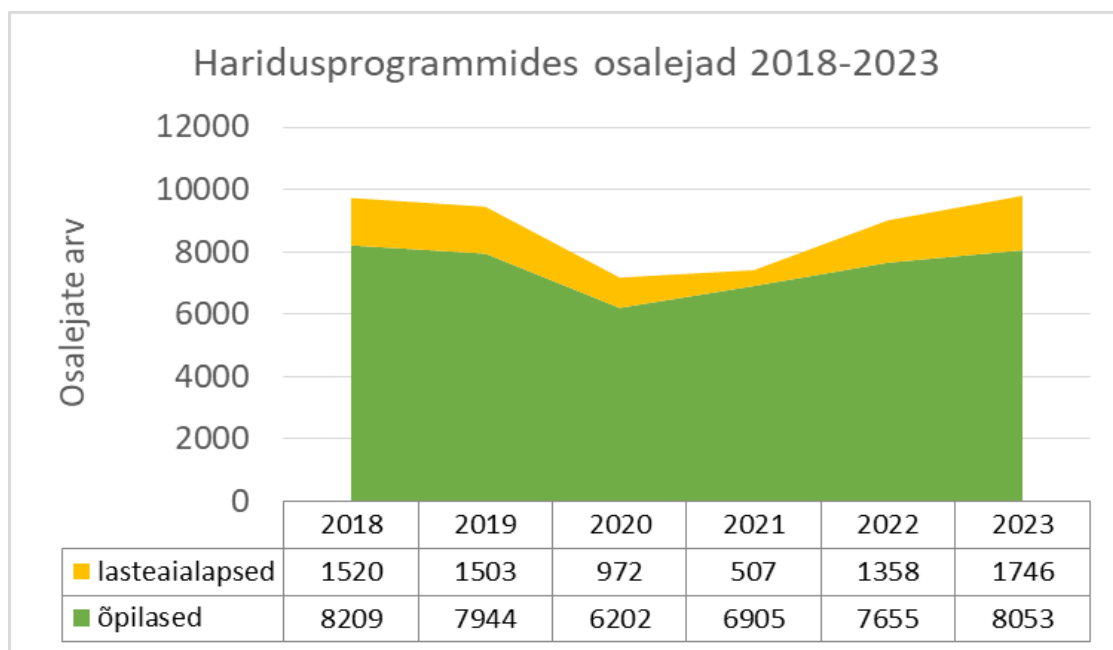
Pakume **lasteaedadele 12** ja **üldhariduskoolidele 40** (2022.a 35) erineval teemal riiklikele õppekavadele vastavat programmi. Kõik alus- ja üldhariduse programmid on läbinud kvaliteedihindamise ning saanud riikliku kvaliteedimärgise – läbimõeldud programm. 2023. aastal lisandus 5 uut programmi.

Loodus- ja keskkonnateemalistel õppeprogrammidel osalejate arv 2023. aastal				
	rühmi		õpilasi	
	2023.a	2022.a	2023.a	2022.a
Aktiivõppeprogrammid loodusainetes Tartu linna haridusasutustele				
Koolid	46	39	924	773
Lasteaiad	20	1	398	17
Õppeprogrammid teistele Eesti haridusasutustele				
Koolid	287	289	5823	5967
Lasteaiad	54	74	1042	1040
Seenenäitusega seotud õppeprogrammid				
Koolid	53	50	992	915
Lasteaiad	21	20	306	301
Kokku	488	473	9799	9013

2023. aasta eesmärk oli kaasata õppeprogrammidesse 8000 last.

Saavutasime 9799 lapse osaluse, mis on 122% seatud eesmärgist.

Koolitused täiskasvanutele

2023.aastal toimus 58 koolitust (2022.a 56). Keskmise koolituse pikkus oli 4 akadeemilist tundi. Kokku oli osalejaid 1849 (2022.a 1534) ja koolituste maht kokku 8815 inimtundi (2022.a 7188).

Rohelise kooli võrgustikuga liitus 2023.a 19 uut haridusasutust ja kokku on võrgustikus nüüd 220 haridusasutust:

- 132 lasteaeda
- 83 kooli (sh 4 HEV-kooli ja 2 kutsekooli)
- 5 huvikooli

2023.a kannab keskkonnasõbraliku haridusasutuse märgist Roheline lipp 108 õppeasutust üle Eesti.

UNESCO ühendkoolide võrgustikuga on liitunud 58 kooli üle Eesti.

2023.a toimus 58 koolitust 8815 inimtunni mahus, mis on 110% seatud eesmärgist ja 22% rohkem kui eelmisel aastal.

Rohelise kooli programmiga on liitunud 23% Eesti lasteaedadest ja 16% Eesti koolidest.

UNESCO ühendkoolide võrgustikus tegutseb 62 kooli.

Praktikandid

2022. aastal juhendasime loodusemajas 16 praktikanti (2022.a 6, 2021.a 8, 2020.a 5, 2019.a 22, 2018.a 15). Praktikandid olid 3 Eesti Maaülikoolist, 5 Tartu Rakenduslik Kolledžist, 1 Tartu Ülikoolist ja 7 Tartu Kristjan Jaak Petersoni Gümnaasiumist.

2.3. Külastuskeskus

Avatud tööpäeviti kl 10 – 18
suvekuudel T-R kl 10-18 ja L kl 11 – 16
E-post: info@tartuloodusmaja.ee
Telefon: 736 6120

Koduleht: www.tartuloodusmaja.ee
Virtuaaltuur: <https://www.tartuloodusmaja.ee/vtuur/>
Facebook: www.facebook.com/tartuloodusmaja
Instagram: www.instagram.com/tartuloodusmaja

#tartuloodusmaja #teeviitloodusejuurde #peregalooodusmajas

Tartu loodusmaja külastuskeskus koondab enda alla tegevused ja teenused, mille kaudu loodussõbralikku eluviisi ja keskkonnahoidlikke väärtusi edastada meelelahutuslikul ja harival moel peredele, noortele ja täiskasvanutele.

Majakülastused, sündmused jm teenused

Külastuskeskuse eesmärk oli 2023. aastal tuua majja 1000 piletiga külastajat, kellest 600 külastused olid prognoositud suvekuudele. Tegelik tulemus oli 1482 piletiga külastajat, kellest 454 ehk 30% käis suvekuudel.

Lisaks huviliste vastuvõtmisele loodusmajas osaleme erinevatel sündmustel väljaspool loodusmaja Tartu linnas jm ning pakume loodushariduslikke rändnäitusi, laenutame õpevahendeid ja – mänge.

Rändnäitusi laenutati koolidesse, lasteaedadesse, raamatukogudesse, keskkonnahariduskeskustesse jm üle Eesti 24 korral (2022.a 32 korda) ja neist sai osa 7570 inimest. Looduse ja keskkonnateemalised rändnäitused:

- putukanäitus "Elu putukana/ga/ta",
- linnalooduse näitus "Ma pole külaline, ma elan siin",
- kadunud elurikkuse teemaline näitus "Kuuks laine",
- keskkonnateemaline näitus "Hoiame oma paradiisi",
- näitus "8 põhjust, miks eelistan sõita jalgrattaga"

2023.a valmis loodusmajakate ühistööna eesti- ja inglise keelne riiete keskkonnamõju teemaline näitus „Kapist välja. Riided ihu ja ilma vahel”, mis oli suvel loodusmajas eksponeeritud ja millest hooaja lõpus valmis ka uus rändnäitus.

2023.a toimus

- 12 näitust (2022.a 14)
- 11 perepäeva, 1065 osalejat (2022.a 13 perepäeva ja 1426 osalejat)
- 19 looduslaagrit
- 5 loodus- ja kultuuriõhtut, 243 osalejat
- kogukonnapäev loodusmaja pargis huvikooli 70.juubeli tähistamiseks, 400 osalejat
- Teadlaste öö, 128 osalejat
- 105 laste sünnipäeva (2022.a 70)

- 3 jõulupidu (2022.a 6)
- 9 täiskasvanute pidu (2022.a 21)
- 23 õpituba (2022.a 36)
- 2 uut avastusrada

Tartu loodusmaja osales 9 sündmusel (2022.a 12) Tartu linna eri piirkondades, sh autovabaduse puiestee, lastekaitsepäev, tarkuse päev, linnaosade päevad ja festivalid, ja jõudsime 3800 osalejani.

Tartu loodusmaja külastajate arv 2023. aastal oli 24 000, mis on 120% seatud eesmärgist.

Suviste külastajate arv oli 24% planeeritust väiksem.

2.4. Rahvusvaheline koostöö

2023.aastal

- võeti sihtasutus ülemaailmse keskkonnahariduse ühingu *Foundation for Environmental Education* assotsieernud liikmeks,
- jätkus koostöö Sophia ülikooliga Jaapanist,
- jätkasime rahvusvahelise Rohelise kooli võrgustiku arendamist Eesti haridusasutustes,
- jätkus UNESCO ühendkoolide võrgustiku Läänemere Projekt (BSP),
- jätkus koostöö Norraga, Bodo2024 projekti *Connecting Waste* ettevalmistamiseks,
- toimus noorte õppelaager Tvärminne bioloogiajaamas koostöös Soome, Eesti, Läti ja Leeduga,
- koostöös Soomega esitati taotlus Erasmus+ noorsootöö väikeprojektide taotlusvooru ja aasta lõpus saadi positiivne otsus projekti “Together Towards Improved Quality of Environmental Education (QUALITE)” elluviimiseks,
- lõppes Horizon 2020 projekt *Allthings.Biopro – game changer in the bio-based economy*.

3. Tunnustused, saavutused

Tunnustused õpetajatele 2023:

- Aire Orula - Tartu aasta huviala õpetaja
- Andres Joala – Tartu linna aasta huvihariduse juhendaja
- Tiina Lilleleht – Haridus- ja teadusministri tänukiri

Tunnustused õpilastele 2023

Kliimaministeeriumi auhind:

- Mirjam Mandri - Noore looduskaitseja märk
- Lotta Lea Arras - Noore looduskaitseja märk
- Annika Rääbis - Noore looduskaitseja märk

Noorte moekonkurss Moeke 2023:

- Helin Rääk - “Kõige fantaasierikkam kollektsioon”

4. Keskkonnavastutus

Tartu loodusmaja omab Eesti Keskkonnajuhtimise Assotsiatsiooni poolt väljastatud **roheline kontori sertifikaati** ning keskkonnasõbraliku haridusasutuse märgist **roheline lipp**. Tunnetame keskkonnavastutust ja tegutseme vastavalt: meil on oma keskkonnapoliitika, mõõdame ja jälgime keskkonnamõju, võtame ette tegevusi selle vähendamiseks, käitume võimalikult keskkonnasäästlikult ning pakume seda võimalust ka loodusmaja klientidele ja külalistele. Võimaldame töötajatele kaugtöö tegemist.

Meie sammud väiksema keskkonnamõju nimel:

- Kogume loodusmaja katuselt sadevett ja kastame sellega talveaeda.
- Toodame ise elektrit katusel asuva 31 päikesepaneeliga, mille koguvõimsus on 11,5 kWh
- Kogume liigiti 6 sorti jäätmeid ja suuname ringlusesse
- Kompostime biojäätmepargialal ja vihmaussikompostris
- Kasutame ümbertöödeldud ja valgendamata kontoripaberit
- Soodustame jalgsi ja rattaga liikumist, meil on asutuse jalgrattad, katusealune jalgrattaparkla, pesemisvõimalus ja kevadeti isikliku jalgratta juhendatud hooldusvõimalus.
- Me ei kasuta ühekordseid nõusid ega luba seda teha ka loodusmajas sündmuste korraldajatel.
- Õpetame asjade ja materjalide taaskasutust, keskkonnateadlikku käitumist huvikooli õpilastele, linnarahvale ja oma klientidele ning keskkonnasõbralikku sündmuskorraldust üliõpilastele.

Loodusmajas on 1480 m² pinda, millest 130 m² moodustab talveaed. Päikeseelektrijaam on rajatud 2015. aastal ja täiendatud kahes osas: 2017. aastal ja 2022 aastal. Kokku on loodusmaja katusel nüüd 31 päikesepaneeli koguvõimsusega 11,5 kWh. Jaam on ühendatud elektrivõrguga ja tarbimise ülejäägi, mis tekib suvekuudel, müüme elektripakkujale.

Alates 2015.aastast koostame eraldi keskkonnaaruande, kus analüüsime energia ja vee tarbimist, asjade ja teenuste hankeid, jäätmeteket, töökeskkonda ja kommunikatsiooni ning mõõdame ja avalikustame oma organisatsiooni ökoloogilise jalajälje. Keskkonnaaruanded avalikustame kodulehel: <https://www.tartuloodusmaja.ee/roheline-kontor/>

2023.aastal tarbisime loodusmajas:

- **75 074 kWh elektrienergiat**, mis on 5 % vähem kui eelmisel aastal. Tarbitud elektrienergiast moodustas 88 % ostetud roheline elektrienergia ja 12% loodusmaja katusel asuva päikeseelektrijaamaga toodetud energia.

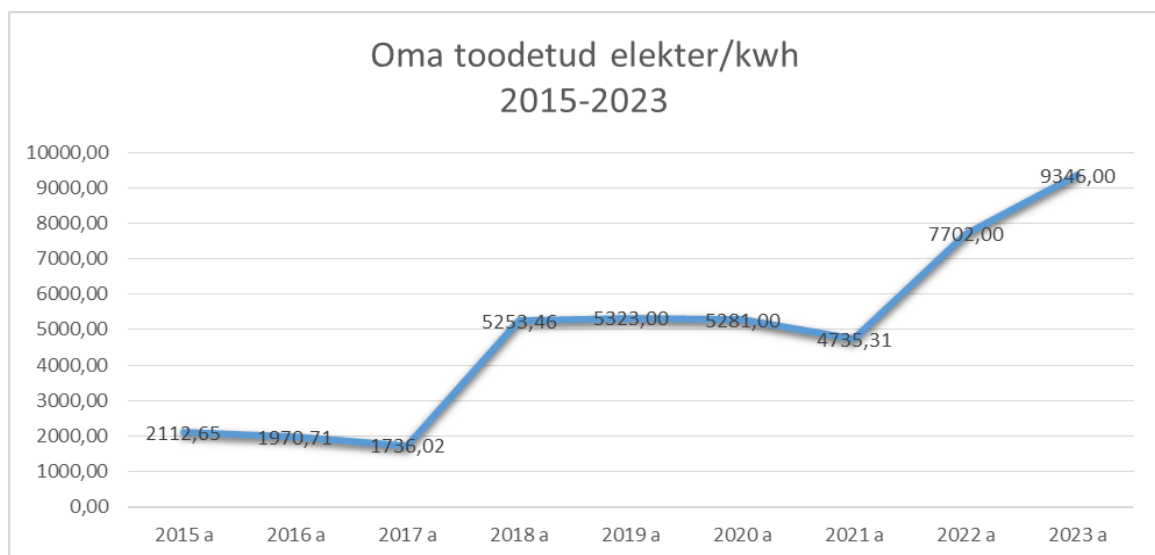
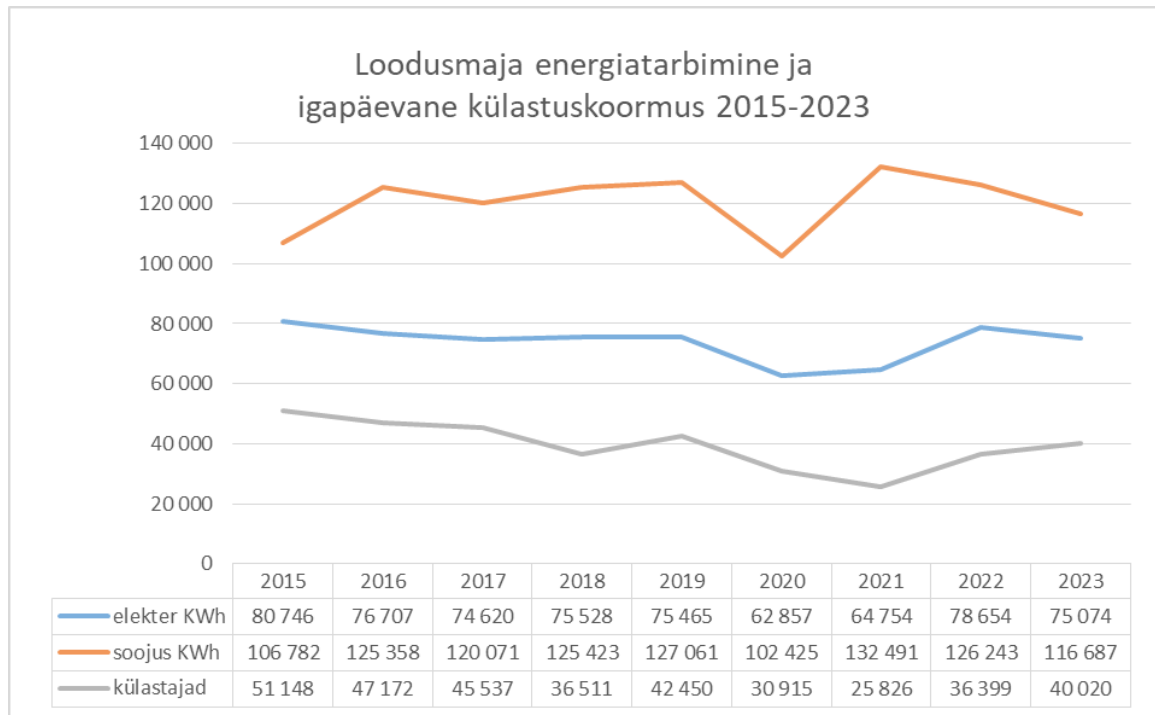
Loodusmaja päikesepaneelid tootsid 2023.a 9346 kWh elektrienergiat, mis on 21 % rohkem kui eelmisel aastal.

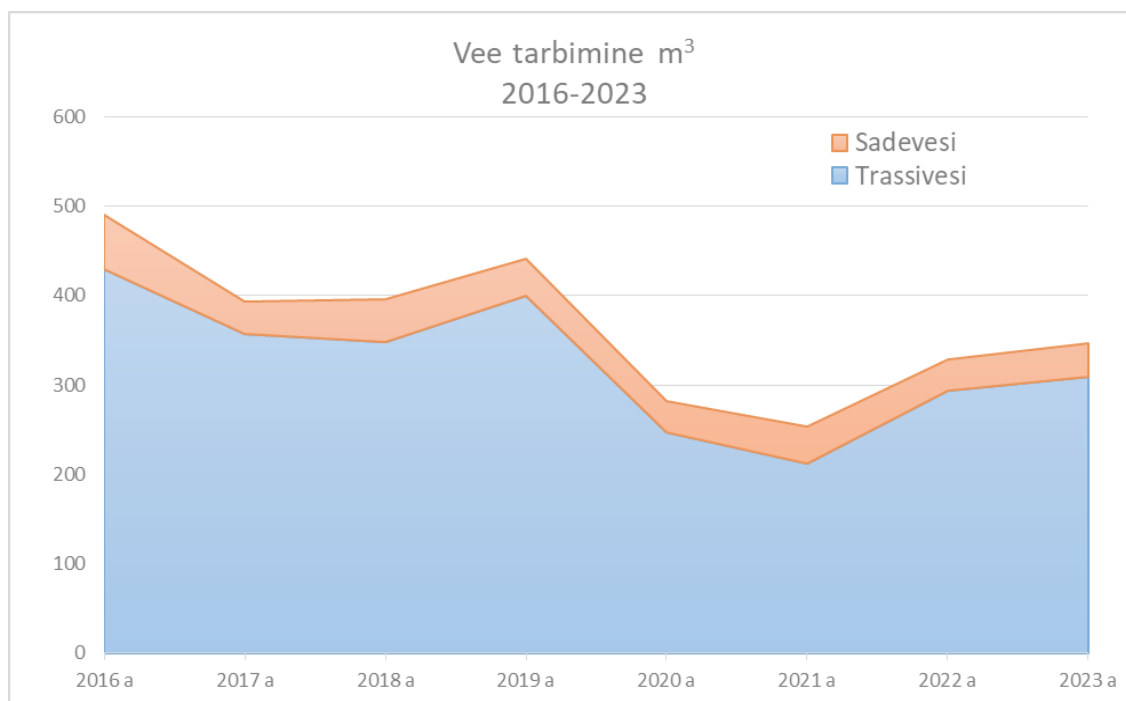
- **116 687 kWh soojusenergiat** ruumide kütmiseks ja sooja tarbevee tootmiseks, mis on toodetud peamiselt kohalike kütuste (hakkepuut ja freesturvas) baasil. See teeb keskmiselt 6,6 kWh/m² kuus.

Soojusenergiat tarbisime 8 % vähem kui eelmisel aastal.

- 346 m³ vett, millest 11% moodustas katuselt kogutud vihmavesi. See on keskmiselt 26 m³ trassivett ja 3 m³ vihmavett kuus.

Vett kasutasime 5% rohkem kui eelmisel aastal. Vee kasutus on otseses sõltuvuses loodusmaja külastuskoormusest.

Jäätmed sorteerime 6 gruppi: pandimärgiga pudelid, segapakend, biolagunevad jäätmed, paber ja papp, patareid ning segaolmejäätmed.

2023.a tekitasime 16,9 m³ segaolmejäätmeid, mis on sama palju, kui eelmisel aastal. Suunasime ringlusesse 12 m³ paberit ja 10 m³ biojäätmeid, mis sama palju, kui eelmisel aastal, ning 5,2 m³ pakendeid.

Pakendijäätmete hulk on vähenenud 20% võrreldes eelmise aastaga.

Kontoris kasutame peamiselt ümbertöödeldud kontoripaberit. Prindime reeglina kahepoolselt. Me ei kasuta koolitustel, laagrites jt üritustel ühekordseid papp- ja plastiknõusid. Samuti ei ole see lubatud ka teiste korraldajate poolt loodusmajas toimuvatel üritustel. Selle asemele pakume omalt poolt tasuta kohapeal kasutamiseks kohvi- ja teenõusid ning laenutame bambusest korduvakasutatavaid piknikunõusid.

5. Kokkuvõte

Indikaatorid	Eesmärk 2023	Tulemus 2023	Eesmärk 2024
Huvikooli õpilaste arv	600	545	600
Haridusprogrammides osalenud õpilaste arv	8 000	9 799	10 000
Koolituste maht täiskasvanutele (inimtund)	7 000	8 815	7 000
UNESCO BSP koolide arv	60	64	68
Rohelise kooli programmiga liitunud õppeasutused	210	220	240
Loodusmaja ürituste külastajate arv,	20 000	24 000	25 000
sh piletiga külastajate arv	1 000	1 482	1 500
sh suvised külastajad	600	454	500

Tartu loodusmaja huvikooli 70. aastapäeval koos endiste ja praeguste töötajatega.

6. Finantssuhtarvud

Lähteandmed (euro)	2023	2022	2021
Käibevara	303 792	326 419	222 093
Lühiajalised kohustused	124 580	161 095	94 101
Raha	235 133	283 053	144 928
Kohustised	124 580	161 095	94 101
Varad	303 792	326 419	222 093
Varud	2 591	1 576	243
Aruandeaasta kasum	13 888	37 322	6 949
Omakapital	179 212	165 324	127 992

Finantssuhtarv	Valem	2023	2022
Puhas käibekapital ehk töökapital	Käibevara-Lühiajalised kohustused	179 212	165 323
Töökapitali suhe lühiajalistesse kohustustesse	Töökapital/Lühiajalised kohustused	1,44	1,03
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / Lühiajalised kohustused	2,44	2,03

Maksevalmiduse kordaja	Raha / Lühiajalised kohustused	1,89	1,76
Võlakordaja	Koguvõlgnevus / Varad	0,41	0,49
Likviidsuskordaja	Käibevara - Varud / Lühiajalised kohustused	2,42	2,02
Koguvara tulutoovustase (ROA)	Aruandeaasta kasum/Keskmsed varad	0,08	0,11
Omakapitali tulutase (ROE)	Aruandeaasta kasum/Keskmine omakapital	0,08	0,23

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	235 133	283 053	2
Nõuded ja ettemaksed	66 068	41 790	3
Varud	2 591	1 576	
Kokku käibevarad	303 792	326 419	
Kokku varad	303 792	326 419	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksed	124 580	161 095	5
Kokku lühiajalised kohustised	124 580	161 095	
Kokku kohustised	124 580	161 095	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 342	1 342	
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	163 982	126 650	
Aruandeaasta tulem	13 888	37 332	
Kokku netovara	179 212	165 324	
Kokku kohustised ja netovara	303 792	326 419	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	810 615	597 469	8
Tulu ettevõtlusest	302 617	299 131	9
Muud tulud	3 132	3 953	
Kokku tulud	1 116 364	900 553	
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-204 879	-136 349	10
Jagatud annetused ja toetused	-4 205	-2 036	
Mitmesugused tegevuskulud	-169 945	-125 949	11
Tööjõukulud	-723 475	-598 908	12
Kokku kulud	-1 102 504	-863 242	
Põhitegevuse tulem	13 860	37 311	
Muud finantstulud ja -kulud	28	21	
Aruandeaasta tulem	13 888	37 332	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	13 860	37 311	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-24 277	35 132	3
Varude muutus	-1 015	-1 333	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-36 515	66 994	5
Kokku rahavood põhitegevusest	-47 947	138 104	
Rahavood investeerimistegevusest			
Laekunud intressid	27	21	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	27	21	
Kokku rahavood	-47 920	138 125	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	283 053	144 928	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-47 920	138 125	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	235 133	283 053	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2021	1 342	126 650	127 992
Aruandeaasta tulem		37 332	37 332
31.12.2022	1 342	163 982	165 324
Aruandeaasta tulem		13 888	13 888
31.12.2023	1 342	177 870	179 212

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Avaliku sektori finantsarvestuse- ja aruandluse juhendid.

SA Tartu Keskkonnahariduse Keskuse tulemiaruanne on koostatud Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 1 alusel.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud EURodes.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid.

Finantsvara võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud või saadud tasu õiglane väärtus.

Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga otseselt seotud tehingukulutusi.

Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui asutus kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Finantsvara oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt väärtuspäeval st päeval, mil asutus saab ostetud finantsvara omanikuks või kaotab omandiõiguse müüdud finantsvara üle.

Raha

Rahana kajastatakse raha kassas ja pangas, nõudmiseni hoiuseid, lühiajalisi (alla 3 kuulise lunastustähtajaga) pangadeposiite ja rahaturufondi osakuid. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Seejuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ostjatelt laekumata arved, mille maksetähtaeg on ületatud rohkem kui 450 päeva võrra, on kantud kuludesse täies ulatuses. Lootusetud nõuded on kantud bilansist välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisi kajastatakse ebatõenäoliste nõuete kulu vähenemisenä.

Varud

Varudena kajastatakse Külustuskeskuses müügile võetud brožüürid ja muud materjalid ning kaubad, mida kajastatakse soetushinnas.

Varud inventeeritakse kord aastas perioodil november- detsember. Varud kantakse kuluks FIFO meetodil.

Finantskohustised

Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi.

Finantskohustised kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustis eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Annetustena kajastatakse äriettevõtete poolt ning eraisikutelt laekuvaid summasid, millel on või pole kindel finantseerimise eesmärk laekumise hetkel määratud.

Saadud annetus kajastatakse kasumiaruandes tuluna.

Tegevuskulude sihtfinantseerimiseks saadud vahendid kajastatakse tuluna kulu tekkimise perioodil. Kasutamata sihtfinantseerimise jäägid avalikustatakse sihtfinantseerimise lisas nr 7.

Tegevustoetusena kajastatakse Tartu Linnavalitsuse tegevustoetused huvikooli ülalpidamiseks, loodusemaja majandamiseks, sihtasutuse üldiseks juhtimiseks ja Tartu Linnavalitsuse poolt rahastatud väikeprojektide läbiviimiseks. 2023 aastal saime toetusi Haridus- ja Teadusministeeriumist, Eesti Teadushuvihariduse Liidult.

Konkreetsete tegevuskuludena sihtfinantseeritud projektide otseselt seotud kuludid kajastatakse sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide

otseste kuludena. Muude tegevuskulude sihtfinantseerimiste ja tegevustoeetuste arvelt teostatud kulusid kajastatakse tegevuskuludena. Kui toetuse andja vajab täpset kulude-tulude väljavõtet raamatupidamisest, vormistatakse antud toetus projektina.

Tulud

Tulud kajastatakse saadud või saada olevas õiglas väärtuses võttes arvesse kõiki allahindlusi ja soodustusi. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel.

Toetused ja annetused kantakse tuludeks nende laekumise või kätte saadavaks muutumise momendil.

Seotud osapooled

Seotud osapooltena kajastatakse sihtasutuse asutajaid, juhatuse ja nõukogu liikmeid, nende lähikondlasi ja otseselt nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Raha kassas	845	1 324
Raha pangakontodel	234 288	281 729
Kokku raha	235 133	283 053

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	9 472	9 472	
Ostjatelt laekumata arved	9 472	9 472	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	3 000	3 000	4
Laekumata annetused ja toetused	53 596	53 596	7
Kokku nõuded ja ettemaksed	66 068	66 068	

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	20 623	20 623	
Ostjatelt laekumata arved	20 623	20 623	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	226	226	4
Laekumata annetused ja toetused	20 941	20 941	7
Kokku nõuded ja ettemaksed	41 790	41 790	

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2023		31.12.2022	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	0	6 530	0	7 271
Sotsiaalmaks	0	14 201	0	14 812
Kohustuslik kogumispension	0	649	0	661
Töötuskindlustusmaksed	0	966	0	997
Ettemaksukonto jääk	3 000		226	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	3 000	22 346	226	23 741

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	28 636	28 636	
Võlad töövõtjatele	15 679	15 679	6
Maksuvõlad	22 346	22 346	4
Saadud ettemaksed	273	273	
Tulevaste perioodide tulud sihtfinantseerimisest	57 646	57 646	7
Kokku võlad ja ettemaksed	124 580	124 580	

	31.12.2022	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	18 111	18 111	
Võlad töövõtjatele	16 987	16 987	6
Maksuvõlad	23 741	23 741	4
Saadud ettemaksed	22	22	
Muud saadud ettemaksed	22	22	
Tulevaste perioodide tulud sihtfinantseerimisest	102 234	102 234	7
Kokku võlad ja ettemaksed	161 095	161 095	

Lisa 6 Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Töötasude kohustis	0	137
Puhkusetasude kohustis	15 026	16 256
Võlg aruandvale isikule	626	595
Kokku võlad töövõtjatele	15 652	16 988

Lisa 7 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

	31.12.2021		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2022		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Keskkonnainvesteeringute Keskus	58 776	4 510	191 698	1 053	157 681	20 941	0	
Keskkonnaministeerium	0	0	95 581	0	46 581	0	49 000	
Teadusagentuur	0	0	19 975	0	0	0	19 975	
Saksamaa partnerid	0	20 941	12 318	0	0	0	33 259	
Läti partnerid	0	2 751	0	2 029	772	0	0	
EL partnerid ja Venemaa	0	14 449	28 531	0	42 981	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	58 776	42 651	348 103	3 082	248 015	20 941	102 234	
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	58 776	42 651	348 103	3 082	248 015	20 941	102 234	
	31.12.2022		Laekunud	Tagasi makstud	Kajastatud tulemiaruan-des	31.12.2023		Lisa nr
	Nõuded	Kohustised				Nõuded	Kohustised	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks								
Keskkonnainvesteeringute Keskus	20 941	0	31 040	0	10 099	0	0	
Kliimaministeerium	0	49 000	188 547	37	192 295	12 086	57 374	
Maaeluministeerium	0	0	55 625	0	92 326	36 701	0	
Saksamaa	0	33 259	0	0	38 068	4 809	0	
Taani	0	0	906	0	906	0	272	
Haridus- ja Teadusministeerium	0	0	15 750	0	15 750	0	0	
Eesti Teadusagentuur	0	19 975	6 729	0	26 704	0	0	
Omaosalused projektidele	0	0	45 029	0	45 029	0	0	
Saadud tegevustoetus Tartu Linn	0	0	344 244	0	344 244	0	0	
Saadud tegevustoetus teised KOV ja asutused	0	0	30 375	0	30 375	0	0	
Tegevustoetused projektidele	0	0	14 643	0	14 643	0	0	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	20 941	102 234	732 888	37	810 439	53 596	57 646	3, 5
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	20 941	102 234	732 888	37	810 439	53 596	57 646	

Lisa 8 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2023	2022	Lisa nr
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	439 782	348 227	7
Mittesihtotsatarbelised annetused ja toetused	176	1 227	
Sihtotstarbelised tasud (projektide tulud)	370 657	248 015	7
Kokku annetused ja toetused	810 615	597 469	

Rahalised ja mitterahalised annetused			
	2023	2022	Lisa nr
Rahaline annetus	176	1 227	
Kokku annetused ja toetused	176	1 227	

Lisa 9 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

	2023	2022
Koolitused lastele ja täiskasvanutele	247 150	240 475
Koolitused ja muu majandustegevus	55 467	58 656
Kokku tulu ettevõtlusest	302 617	299 131

Lisa 10 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

	2023	2022
Energia	17 320	13 945
Elektrienergia	6 697	11 420
Soojusenergia	10 623	2 525
Remonditööd	65 896	0
Transpordikulud	9 539	18 046
Üür ja rent	195	2 678
Mitmesugused bürookulud	11 754	3 191
Lähetuskulud	4 964	713
Koolituskulud	3 185	4 720
Ürituste organiseerimisega seotud kulud	68 518	79 795
IT korrashoid, arendus	8 973	3 483
Hoone korrashoiu materjalid ja teenused	8 640	813
Õppevahendid	5 895	8 965
Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	204 879	136 349

Märkus: Projektide tööjõukulud summas 288 859.- on kajastatud tööjõukulude hulgas. Vt. lisa 12.

Lisa 11 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Energia	7 788	15 243
Elektrienergia	7 213	9 232
Soojusenergia	575	6 011
Veevarustusteenused	795	834
Mitmesugused bürookulud	16 203	7 363
Lähetuskulud	1 804	192
Koolituskulud	1 431	5 808
Transpordikulud	836	1 421
Näituste ja ürituste korraldamise kulud	37 718	11 691
IT- hooldus, remont, tarvikud	24 730	19 603
Hoone remont, hooldus, tarvikud	74 810	58 913
Õppevahendid	3 830	4 881
Kokku mitmesugused tegevuskulud	169 945	125 949

Lisa 12 Tööjõukulud (eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	539 188	445 658
Sotsiaalmaksud	181 729	149 638
Isikliku sõiduauto hüvitis	2 558	3 612
Kokku tööjõukulud	723 475	598 908
Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna	0	176 924
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	23	21

Lisa 13 Seotud osapooled (eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2023	31.12.2022
Võlad ja ettemaksed		
Asutajad ja liikmed	85	314
Kokku võlad ja ettemaksed	85	314

MÜÜDUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	70 385	39 449
Kokku müüdid	70 385	39 449

OSTETUD	2023	2022
	Teenused	Teenused
Asutajad ja liikmed	3 243	2 446
Kokku ostetud	3 243	2 446

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2023	2022
Arvestatud tasu	38 355	33 034

Juhatusel liikme tasu - 37 757.-€

Nõukogu esimehe tasu - 598.-€

Juhatusel liikmele ei ole lepingu järgi lahkumishüvitist ette nähtud.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 22.03.2024

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (registrikood: 90007247) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANIKA RUUSMAA	Juhatuse liige	22.03.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (ettevõtte) raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab bilanssi seisuga 31.12.2023 ning tulemiaruanne, rahavoogude aruannet ja netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt ettevõtte finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme ettevõttest sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad ettevõtte raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks ettevõtte sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;

- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust ettevõtte suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada ettevõtte suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Vilja Kübar

Vandeaudiitori number 276

Audiitorbüroo Fides OÜ

Audiitorettevõtja tegevusloa number 234

Vanemuise tn 21a, Tartu linn, Tartu linn, Tartu maakond, 51003

25.03.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Tartu Keskkonnahariduse Keskus (registrikood: 90007247) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
VILJA KÜBAR	Vandeaudiitor	25.03.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muu huvikoolitus	85529	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 7366150
Telefon	+372 7366120
E-posti aadress	janika.ruusmaa@tartuloodusmaja.ee
Veebilehe aadress	www.tartuloodusmaja.ee